

במתכונן ומושכת אותו אל הטקסט. והרי זאת מעלת ההגבהה המצופה מיצירת אמנות."

בטקס הפתיחה אמר פרופ' יוסי ירעאלי שמשוהו קרה לשפה העברית. "היא הפכה לשפה ריקה... זה הזמן לחזק את ביטחונה העצמי במקורות השירה והספרות. הדרת הקודש לאות הכתובה מעניקה רמת התייחסות שעשויה להוליד תור זהב מחודש ביפני והמסתורין הטמון באות העברית."

מצאו חן בעיני "החלום ושברו" של עמית ארו, "קולומבוס" של גלית אושפיץ, "כשאתה הולך במידבר" של טינה איסטמן, ועוד ועוד... יש עתיד! עם קבלות כאלה, גם לטיפולוגיה יש סיבה טובה לחייך באופטימיות. תערוכה ישראלית ברמ"ח ושס"ה, המפרה את הנפש. לא להחמיץ! (פתחה עד ינואר).

ניר מן ■

תערוכה

החמור כמשל

"אנא אחמר" - תערוכת אשרף פואחרי בגלריית כברי

תערוכה שמוצגת במהלך חודש נובמבר בגלרייה של כברי

(אוצרת דרורה דקל) היא בכחינת נס קטן. הנה מגיע לו משום מקום (אם לדייק, כפר מזרעה בגליל) בלי פירטום מוקדם (למעט באום-אל-פאחם ומצפה-רמון) ועם חמור טעון חומר נפץ - בחור צעיר העונה לשם אשרף פואחרי, ומלמד אותנו עבודה מקורית ואמירה מגובשת מהן. כפורמטים קטנים, צנועים אך חזקים ברישומם, חוזר אמן פוליטי מיומן זה על מאנטרה עקשנית של חמור קטן. החמור (ריוקן האמן) מושלך לתוך אינספור דימויים, גירוים, מצבים שמציבים אותו במעמדים משתנים - ציניים, כאבים, משעשעים. "אני החמור", גורסת כותרת-העל של התערוכה כולה, וכבר מהבהב בראשו הקולקטיבי זיכרון החמור הכנוע, נושא הנטל, נטול השכל, מוצלף השוט, חסר הבית. אולי לכך כיוון היוצר מהכפר הערבי, שהיישיר מבטו מולנו בהתרסה כאילו אמר: "זו זהותי הלאומית שעוצבה על ידכם... ואיזו חיה אתם, לכל הרוחות?"

אשרף זוכר עצמו כילד בכפר. כיצר הוא וחבריו היו נוטלים אבן גיר לבנה ורושמים על הקיר: "אנא אחמר". אחר כך היו מסתתרים ומתפוצצים מצחוק למראה עוברים ושבים הנעצרים וקוראים את

הכתובת. שנים מאוחר יותר הבין שהקללה אינה חמורה כל כך ולחמור, מלבד אוזניים ארוכות, יש גם תכונות מעוררות הערכה. הוא עקשן, סבלני, שקט ועובד קשה. בדיוק תכונות של פעל בניין ממוצע. הוא למד לחבק את החמור, לנצל אותו לצרכיו האמנותיים.

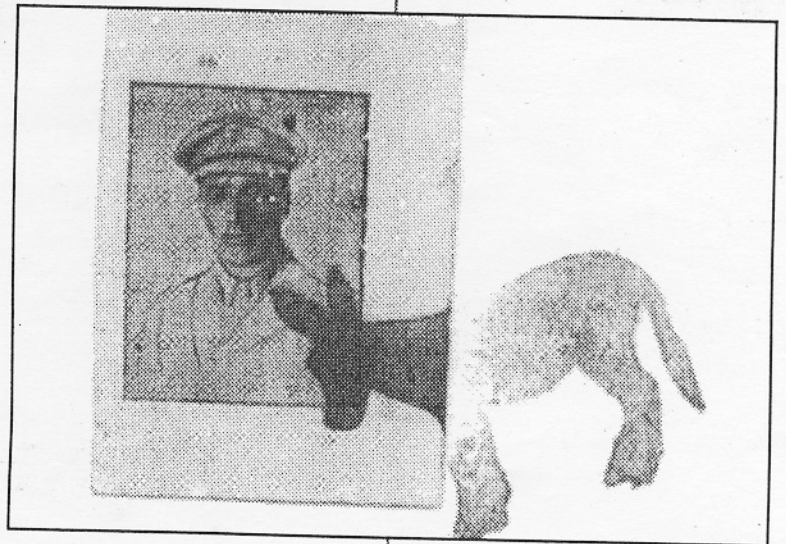
כחותם הסולטאנים באיסלם, כך פואחרי - מטביע את היצור החמוד על הנייר. החתימה האישית מוצאת עצמה בסיטואציות שונות: על רצועה של כאפיה, לצד דיוקנו של טרומפלדור, בין שני פסים מוזהבים (רגל המדינה?), על בלוץ ארום, סכין גילוח, שקית תה, קופסת סיגריות ועוד שלל אובייקטים רבי משמעות. בדרך כלל זהו חמור חופשי שניצב לבטח ברקע או כחזית של הדברים, אבל קורה והוא מופיע מבעד לסורגים, ומבצבץ מתוך תחבושת.

כל העבודות מבוצעות על גבי ניירות יומן. חלקן ממוסגרות, חלקן עדיין בתוך מחברות. אבל יש גם עבודות גדולות יותר, כמו זו שעשויה ככאפיה, נדמית כמו צמיג, ומושתתת למעשה על החתמות רבות של דמות החמור. ברגע האחרון הוחלט, למען הסדר הציבורי הטוב, שלא לתלות מוזה עליה הופיעה דמות החמור.

אשרף פואחרי אומר לדרורה דקל, שראינה אותו: "... היחס אל האנשים כאל 'סתם' אנשים, כאילו אין חשיבות אם חיים הם או מתים, מתחבר לי לסטיגמה שזכה לה החמור כחיה שמתייחסים אליה בזילזול גם בביטויים העממיים..."

הדימוי הזה של החמור כל כך תפס, ולא רק אותנו, שכבר יש אמן נוסף שמטביע חמורים על ציוריו. ה"פליגיאט" הזה מרגיז את האמן ממזרעה. לא לכל אחד מותר לנצל את החמור לצרכיו הפלסטיים, הוא טוען. אם תראו אחד כזה תחת חתימה אחרת, תדעו מה המקור.

קרני עם-עד ■

אשרף פואחרי. איזו חיה אתם!